

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: **Molas, 24, entressol**

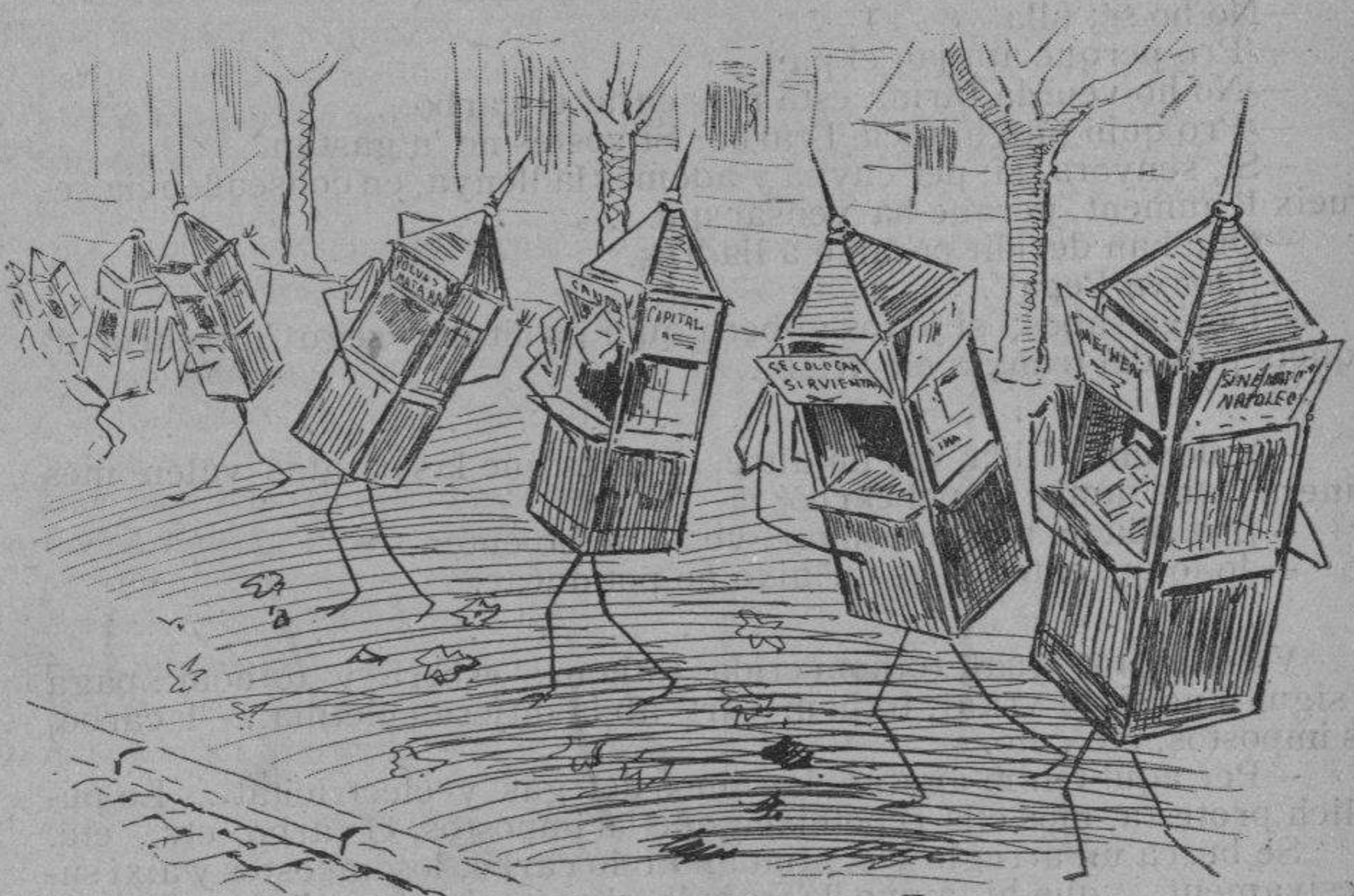
Número so t, 5 cén'ims.

Atrasats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.- Mitj any 1'50

Los suscrip'tos del inte'ior, rebrán lo folletí e cuadernat

ACTUALITATS

*Ploreu, ploreu kioskos
 que'l hora hos arriuat
 l'a'calde'n posa d'altros
 y al foch aurreu d' anar.*

LA SETMANA

Eh Kruger va seguint son romiatje, trobant en son camí innumera- bles espinas que l'hi destrossan son cor. Lo poble sempre facil á entu- siasmarse l'ovaciona, y admira 'l venerable vellet. L'element oficial que no té cor, que no mes fa treballar lo pensament, fret y gelat con la tra- montana en mitj l'hivern, lo reb ab cert respecte, pro deixant entreveu- re un horitzó fosch. sense lo brill d' un estel que guíi sos pasos. Ab tot aixó un n'hi ha hagut que l' hi ha tancat la porta. ¡L'emperador d'Ale- mania!... Tal volta ha temut veure brillejar detrás l'audiencia sollicitada sollicitada per en Kruger; los ulls de la bestia inmunda ab que 's retrata l'imperi britanich y ha temut que sas urpas fessin crudel destrosa del seu territori. ¡Pobre Kruger! Serán en va sas esperanzas... ¡Com sem- pre la forsa bruta dominant la raho y la lley!

Ja tenim á sobre y ab cumplert domini de casi tots los ciutadans una nova plaga—la puja del gas y electricitat.—No si hi había prou ab la del pa, carn, patatas, etc., etc. De tots modos, aquesta es la mes facil de dominar, tot es qüestió de fer com las galliuas... Prou se 'n senten de converas .. prou cridan; pro tot es en va.

—¡Miquel! ¿ahont arribarem?—pregunta una.

—No ho sé; filla.

—¿Pro porque apujan el pa?

—¿No ho veu? la farina está mes cara, el carbó...

—¿Pro quin pito hi toca 'l carbó? Si vostés no 'n gastan.

—Sí, senyora, sí; per cuyná y además la llenya, en conseqüencia se- gueix l' augment, porque ha pensar que...

—Que han decidit posarse á lladres.

—¡Donya Pepa!...

—Donya sabes; si jo fos govern quin profit mes segú 'n treuria d' aquets pals del tranvía electrich...

—Y donchs, Tilda, diu un altre, ¿com es que las patatas valen més diners? ¿que també es pel carbó?

—¡Ay filla de nostre Senyor! vosté no ho enten.

—Jo lo qu' entench es qu' aixó no pot durar.

Y en fin, tot igual, tothom crida, tothom s' esbera y tothom...paga y sigui ó no sigui vritat, tothom surt ab la ditjosa coletilla... 'l carbó, 'ls impostos, etc.. etc.

—Per aquí tenim agafats los amos del gas y electricitat... Lo pu- blich protesta, mes ells repeteixen que 'ls impostos, el carbó, etc., etc.

Se busca un arreglo y continuan ab lo carbó, los impostos y així su- cesivament... ¿que hi fa que 'ls traballs s' escursin y que 'l jornaler no porti setmanada cumplerta á casa? La fam dels venedors aumenta y no tenen por de perdre 'l p'et. Coneixen el panyo y saben que després de quatre crits, tothom se ficará má á la butxaca, y pagará fent muxoni

MONFONT.

CRONICA HUMORISTICA

Anem á pams senyó Alca'de:
 perque are que se 'ns presenta,
 ó millor dit. ja tenim
 .1 hivern, es qüestió molt seria
 y per mi de perjudicis
 si 'l meu prech no volt atendre.
 Jo soch serio, bon minyó
 incapás de cap brometa;
 pro aixó si, que també vull
 que si llenso alguna queixa
 se 'm escolti, se m' atengui
 quant no es just lo que 'm molesta.
 Ja se que fa molt poch temps
 que remena las cireras,
 y qu' entrá á la casa gran
 es uu munt mo't gros de feyna;
 que tindrà que vigilar
 perque aquel's nius de ratetas
 ab sas dents tant esmoladas
 sobre seu no fassin feyna;
 mes fillet ha de pensar
 que 'ls ciutadans que governa
 tenen dret á demanar
 la supresió de molestias.
 Jo aquí hont me veu soch un jove
 que treballa en una agencia;
 y com que 'l sou no es molt gros
 y en cambi m' ha agradat sempre
 bonas vistas y bons ayres;
 en un quart porta tercera
 del carrer Roger de Flor
 vaig buscar mou niu per sempre.
 Mes are casi 'm desdich
 del propósit que vaig ferme

perque l' ayre sanitós
 que 'n donaba vida alegre,
 las vistas que m' extasiaban
 de nostre mare la terra
 ¡quant diferent, s' han tornat!
 La pluja que ab tal preciencia
 va cayent per 'lli l' Ensanxe,
 omple 'ls carrers de pastetas.
 Jo comprench que 'ls sabates
 s' ho mirin ab comp'acencia,
 e tá clar; vinga calsat
 Com rihuen los *babiecas!*
 mes jo qui ab mon sou escas
 ab prou feynas puch atendre
 lo menjar ¡bah! no 'm resulta
 y en vritat 'm desespera.
 No es que vu'ga qu' entarugui
 tot l' Ensanxe, qu' es quimera;
 lo remey meu es mes fácil
 y estich cert, es de primera,
 perque, vaja, no soch tonto,
 comprench que val moltas pelas.
 Lo que pot fer y agr'hit
 quedaré, cregui, per sempre,
 es enviarme un lacayet
 y ab ell una jardinera
 perque 'm porti á treballar
 y á passeig quant fassi festa;
 y no m fa res, d' aquet gasto
 no 'n sab greu, se n' encarrega
 que jo no tinch pretensions
 y 'ls fums de gran senyó *hue'gan.*

BOCA CECA

FANTASIA

Al cim d' una formada percodóls de totas dimensions, per carreus
 partits pel mitj y machs de forma indefinible, s'alsava un castell mia
 ruinós, més la part sustentada per alguna columnas de granat, ertj
 magestuosa; los llampechs s' hi recargolaban al seu costat com las
 serps borrachas de sol, los trons hi repercutían ab combinacions es-

tranyas, ja imitant lo toch lúgubre, ja 'ls esgarrifosos alarits salvatjes, ja 'ls ays d'un ferit á traydoria y alguna volta lo toch de la trompeta, que al fi dels sigles cridarà als vius y morts a judici.

Dalt de las altas y ertas torras que 'ls llamps voltejan con la pallona á la llum, s'hi veyia una sombra que s'movia acompasadament; era lo guayta, emperó un guayta, ab un sol ull al front, y per tota arma duya una fona á la ma, era un ciclope.

Allá d'allá al Orient s'hi veu una estrella, que tost s'amaga tost surt pera ensenyar als mortals una bellor de llum blanca, com pera dirlos: quí de vosaltres de mi s' enamora? Proper á ella, altres estrelas á pleret, pleret anareixen, mentres los trons axordan ab son rebombori fenomenal y 'ls llamps se creuhan sens ordre ni concert per atemoritzar al mortal, vianant de aquells contorns.

Lo vent que brunscix repercutint contra 'l pedregal que forma la montanya, ix como una fletxa de ballesta antiga engegada per catalá, y al topar contra un arbre 'l capola, convertint los camps en eras y 'ls boscos en deserts.

De prompte apareix proper al castell un SER petit, tot zigzejanli los llamps pel cap, servey sen demostrar espant sigueix avant, los trons li esclatan á cau d'orella y ell fa la via tranquil, lo vent se li arremolina als peus, y allavors ab una vareta que á voltas li serveix de puntal los desfá; valent, ardit y noble va per arrararse al primer mach de la montanya, quan una pedra llensada pel foner-guayta rebot al mach, fentli un esborranch; més no retrocedeix, busca tots los amagatalls, y aixis las pedras li passen per sobre.

.

En la part del castell que el temps ha respetat, surt per una finestra sense porticons un raig de llum, procedent d'unas teyas que creman al recó d'una cambra. En ella s'hi veu un bell de barba blanca: lo SIGLE que lluyta ab las agonias de la mort. ¡Es l'amo del castell! A ell serveixen los guaytas, per ell los llamps, los trons y el vent, atemorizan primer y lluytan aprés, contra 'l ser que vulla apoderarse del castell.

Casi cent ays fa, que 'ls guaytas voltan, y may per may ningú s'ha atrevit á escalar los penyalars, ni 'ls ciclopes tampoch se creyan q'un ser tal cual lo fat deya, s'atrevis á desafiar tots los elements de la naturalesa, y fins á las certeras bassetjadas d'ells per çó quan son senyó lo SIGLE XIX, los avisá de la gesta present, contragueren la cara y ensenyaren duas rengleres de dents grossas y vermellosas.

Entretant lo SER microscópich, comparat ab los vellas del castell, s'enfilava vorejant los carreus, arreplantse pels machs, é interesantse pels esqueys, acompanyant sempre del brunzir de las pedras tiradas pels ciclopeos y enllumenat pels llampechs que á desdir revoltejan per l'espai.

D. SIGLE XIX acababa los forces. A la espona del llit hi havia ajessadas ab las orelhas dretas y ulls uberts, una e-finge, amament á la mes petita indicació; lo *Sigle XIX* ab sas mans descarnadas l'aman-sia mentres ab acent lúgubre se li escaperen aquexos mots: tan com mes minvan mas forces, conech que s'atantsa mon contricant lo SIGLE XX.

En aqueix moment comensaren á tocar las dotze.

De sobte se senten uns alarits, que sobrepujan als trons; era que els cíclopes veyeren tocant lo castell, lo *Sigle XX* y s' despenyavan un á cada batallada. Allavors lo dec'epit *Sigle XIX*, tot atiant l' esfinge diu: ves esquartera l' enemich; ja es aquí. Y la esfinge prompte com lo pensament se llensa sobre 'l *Sigle XX*. L' escena fon d' un moment; ab lo punyal en al pit aleteja l' esfinge braholant, mentre se desangra.

Lo *Sigle XIX*, ja no te defensa, sos braus vetllas-ciclópeos han mort, la esfinge se revolca en sa propia sang, ¿qué li queda ja?

Falta tocar la últtma batallada. Més com abans de morir se sol fer iestament, abra els brassos y ab un gran crit ¡¡GUERRA!! diu y fina, mentres lo *Sigle XX* entrava y pujant dessobre 'l cadabre, L' ACEPTO, diu.

En eix punt tocava 'l relotge l' última batallada, passant de sobte 'l llampech, fngint lo vent y enmudint los tron.

Las estrellas d' allá al Orient resp andiren: eran la FE, la ESPERANSA, la CARITAT y las BONAS OBRAS.

1900.

ANTONI DE TOLOSA.

CONTRAST

I

Per ella estich disposat,
solsament la puga veurer
un ull de ma cara treurer
ab ferro ben aflat;
fer set horas de camí
á peu coix, ab dos bastons
menjá sempre rosegóns
passá un mes sense dormi,
cada minut que la miri,
que m' en costi una pesseta,
tothom me tracti á baqueta,
tornarme prim com un ciri,
ó d' inflat sembli una bota,
ésser grabat, tartamut,
xato y també geperut...
¿tot per qui?... per la vicota.

II

¿Que son massas sacrificis?
escoltin... vaig decidit,
per altre séu malehít
á sufrir, hasta la tisis;
desde Barcelona á Piera
aniria á genollóns
sens valerme de bastóns
agafant per la dressera;
daría la volta al mon
à peu, tallarme los brassos,

li plantaria pels nassos
 cinch duros cada segon,
 pagant ab moneda groga.
 Aixó y molt mes jo faria.
 per no veurer nit y dia
 ¿sáben á qui?... á la sogra.

M. P. M. (NENI)

LO MEU AMOR

Com d' una roca nua y solitaria,
 d' algun volcá somort freda despulla,
 brota en la esclétxa que l' onada mulla
 la flor de la llevor que 'l vent hi dú.
 ¡Aixís en lo meu cor, niu d' alegrías
 viu pel foch de tos ulls assoleyada
 y 'ls sospirs de mon ánima gronxada,
 la hermo a flor del meu amor per tú!

RAMÓN PAMIES

DE TOT ARREU

Avuy en lo Centre Catolich d'Obrers de San Joan de las Abadesas s' estrenará lo drama en tres actes original de D. Francesch de Bracons titulat "La Bandera franciscana". Per fi de festa 's posará en escena la sarsuela "Lo sant del Amo" original del mateix autor.

—En lo Centre Moral de Gracia 's posará demá en escena per segona vegada lo magnífich drama en tres actes original de nostre particular amich en Ramon Pamies "L' Orfe". —Acabará la funció ab lo xistos monolech "De Pelagalls á Barcelona".

—Com ja anunciarem en nostre número passat, lo diumenge dia 2 del corrent, se posá en escena al *Centre Moral de S. Francisco de Paula* 'l drama "Incapacitat" de 'n Got y Anguera y la pessa "Fugir del foch" d'en Manubens y Vidal.

—Durant aquestas festas tindran lloch si á deu plau vetlladas literarias-musicals 'ls següents Centres; Avuy ab motiu de ser cap-vuytada de la Festa-Major de S. Andreu de Palomar se 'n farà una al Circol de S. Joseph; dema diumenge al "Centre Moral de S. Francisco de Paula" y á la Associació de Católichs; y 'l dilluns vinent una altre á la "Joven-tud Católica",.

PASATEMPS

EPIGRAMA

Aná á dormir en Barista.
 A casa d' en Pau una nit.

Y antes de ficarse al llit,
Com l' home era esperitista.
Demaná tení entrevista
Ab l' esprit del pare seu;
Sentí confosa una veu,
Y preguntá: ¿sou en Pere?

Era els brams de la somera
Del seu vehi en Deulofeu.

M. P. M. (NENI).

CONVERSA

- D'hont vens, Japet?
- De can Vidal.
- ¿Que hi has anat á buscar?
- Ja tu hi dit y m' ho preguntas?

ALBERT DAROCA

Xarada

Ma primera es una lletra
ma segona *musical*
ma tercera una altre *idem*
y un nom de dona 'l total.

Conrat Ratecas

K K K

La solució 'l númerou próxim.

Tarjeta

N. Sadurni Unehó

Formar ab aquestas lletas lo titol
d'una comedia de la galeria dramáti-
ca católica.

Corra cuyta

Conversa

- D'hont vens Albert?
- De paseijá per la vía.
- Qu'has vist la casillera?
- No; no mes hi vist la seva filla que
anava acompanyada de la que t' hi
dit.

Un Vilafranquí

Epigrama

L' altre dia en Pau Galí
qu' es un senyó vehí meu
va dirme: «me sab molt greu
qu' el meu nom lo digui així,
per io tant ja ho sab, Arnau,
primé diguim i' apellido.»
Y ara jo semp' e que 'l erido
li tinch de dir Gali Pau.

CLA Y NET.

Geroglifichs comprimits

G I R A

SALVATOR DE SALVATORIS.

IMPOSIBLES

Per un manyá fer el panv de la camisa.
 Per un ferré ferrar el caball de copas.
 Per un pastis-é fer pans de carbó de pedra.
 Per un espardanyé embetá unas espardenyas ab betas de pasta.
 Per un campané, repicá ab la campana de 'n Calsasas (de Gracia).
 Per una dona casarse ab l'Home del Sach.
 Per un llauné soldar las canonadas que tiran els artillers.
 Per un dentista arrancár las dents d' una serra.
 Per un Mestre de estudi en-enyá de llegir ab lletras de giro.
 Per un sastre cusir una capa de pintura.
 Y ultim imposible, que un burro fasi las dents mes grosas que 'n
 Romero Robledo.

TARTAMUTI

Avis

Lo dimecres prop vinent se posará á la venta la comedia d' actualitat, en un acte

LAS FESTAS DE NADAL

—= ó =—

Astucias estudiantils

en obsequi á sos llegidors.

LA BARRETINA cedeix dita obra al preu de **un ral.**

SERVEYS DE LA COMPANYÍA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Rio de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Poó.—156 expedicions anyals entre Càdiz y Tánger, arribant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s'anunciarán oportunamente.

Pera més informes, acudeixi's als Agents de la Companyía.

Imp. •La Barretina•.—Doctor Dou, 12.